The Islamic Journal of Women and the Family
Print ISSN: 2538-6190 Online ISSN: 2717-4085
Homepage: https://pzk.journals.miu.ac.ir

Factors Affecting Conflict Resolution among Newly Married Individuals: A Qualitative Phenomenological Study

Zeinab Ghafourian[1], Yasser Rezapour Mirsaleh[2]✉, Zahra Ahmadi[3] , and **Fatemeh Dafeian[4]**

1. M.A. Student in Family Counseling, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran.
Email: zeinab.ghafourian@gmail.com 0009-0004-1466-4542

2. Corresponding author, Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran.
Email: y.rezapour@ardakan.ac.ir 0000-0002-7308-6912

3. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran.
Email: ahmadi@ardakan.ac.ir 0009-0008-7308-4666

4.M.A. Student in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Ardakan University, Ardakan, Iran.
Email: fatemehdafeian1377@gmail.com 0000-0002-3369-2731

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received 18 March 2025
Received in revised form 22 April 2025
Accepted 26 May 2025
Available online 30 May 2025

Keywords:
couples' conflict resolution,
relationship improvement,
newly married individuals,
marital problem-solving skills,
effective marital communication,
family and social support,
couples' emotional well-being.

ABSTRACT

Objective: The ability to resolve couples' conflict refers to the attitudes and skills that enable an individual to choose an effective and adaptive solution to life's problems and play a role in marital satisfaction. Accordingly, the present study was conducted with the aim of qualitatively investigating the factors affecting conflict resolution among newly married individuals.

Method: This qualitative and descriptive phenomenological research was conducted using the seven-stage Collaizi's method. Newly married individuals were selected by the judgmental sampling and the sampling continued until saturation in semi-structured interviews. Data collection was conducted through semi-structured interviews with 11 people.

Results: The findings showed that eleven categories including appropriate negotiation styles; use of specialized help, namely, counselor/psychologist; restoring couples' positive emotional systems after conflict; couples' coping strategies when faced with family control; family efforts to resolve couples' conflict; economic issues and the ability to resolve them; lack of control; trust; encouragement; emotional well-being and effective communication skills are among the factors affecting conflict resolution among newly married individuals that play a role in improving their relationships

Conclusions: The results show that enhancing the conflict resolution ability of couples can increase the readiness of newly married individuals to face similar crises in the future. Providing information, training to couples and counseling interventions to increase the ability to resolve conflict can greatly help newly married individuals in improving their relationships.

Cite this article: Ghafourian, Z., Rezapour Mirsaleh, Y., Ahmadi, z., & Dafeian, F. (2025). Factors Affecting Conflict Resolution among Newly Married Individuals: A Qualitative Phenomenological Study. *The Islamic Journal of Women and the Family,* 13 (2), 7 - 26. https://doi.org/10.22034/ijwf.2025.19351.2317

© Author(s) retain the copyright and full publishing rights.
Publisher: Al-Mustafa International University.
DOI:https://doi.org/10.22034/ijwf.2025.19351.2317

Introduction

Marriage is the most important and sacred bond between two people and is the beginning of a lasting relationship between them, who intend to establish a lasting and comprehensive connection in psychological, social, emotional and physical terms, and provide the basis for the formation of an emotional-supportive center. Despite its emotional and sexual attractions, married life is sometimes the gradual beginning of problems and disagreements in various areas. The failure of newly married individuals to resolve marital disputes and problems is due to countless factors, and failure to properly identify these factors can exacerbate the occurrence of disputes. The lack of adequate knowledge of newly married individuals at the beginning of life can play a role in the occurrence of conflicts. Although marriage and the continuation of the family are considered sacred, various factors can threaten this fundamental social base. One of these factors is the inability to effectively resolve conflict when marital conflicts arise. Therefore, the ability to recognize and resolve conflict can play a role in improving couples' relationships. In order to improve couples' relationships and improve the quality of life of family members, cognitive-behavioral approaches are used, including improving the ability to resolve conflict. Conflict resolution skills are a type of active learning aimed at adapting to internal and external challenges.

D'Zurilla and Nezu (2010) consider the five-stage model of problem solving to include approaching the problem, defining the problem and setting goals, generating alternative solutions, making decisions and taking action, and evaluating. Positive conflict resolution methods such as compromise and negotiation are associated with increased communication skills through cognitive-social maturity and higher interpersonal understanding in married life. Research has shown that family-centered conflict resolution skills training increases differentiation, improves optimism in life orientation, increases positive affect, and reduces learned helplessness in dysfunctional couples (Dehrouyeh and Tavakoli, 2024). Also, conflict resolution methods have a strong predictive role in marital adjustment (Atashpour and Delforouzni, 2024). The existence of conflict between couples has a negative impact on marital relationships, and violence between newly married individuals is three times more than in couples who have been married for a long time (Odrow, 2019). Conflict resolution skills are a cognitive skill that an individual can take steps to improve based on their experiences. Therefore, it is essential to identify factors that can lead to the growth and development of conflict resolution skills and the enrichment of newly married individuals' relationships (De la Fuente et al., 2019). The present study aimed to qualitatively investigate the factors affecting conflict resolution to improve the newly married individuals' relationships.

Method

This study was conducted by a qualitative descriptive phenomenological method using the

seven-stage Collaizi's method. Interview data were analyzed through coding. For validation, interview transcripts were reviewed by participants and the research report was evaluated by experts. The researcher also reviewed the implementation process in consultation with knowledgeable professors to confirm the reliability of the study. To collect data, first, the marital satisfaction questionnaire by Hudson (1992) was administered, and those who scored higher than the average were entered into a semi-structured interview. Interviews were conducted with 11 newly married individuals in the province of Yazd and continued until theoretical saturation was reached. The criteria for entering the interview included a marriage period of between six months and two years, no children, and a score higher than the average on the marital satisfaction questionnaire. The interviews lasted between 50 and 100 minutes for each individual and included questions about characteristics that contribute to effective communication, internal and external factors in conflict resolution, the role of families, and negotiation skills. The data were analyzed according to the Collaizi's method in seven stages, including rereading the interviews, extracting main codes, explaining meanings, organizing codes, clustering concepts, describing findings, and explaining the structure of the phenomenon. The main research instrument was the Hudson's marital satisfaction questionnaire (25 questions on a 7-point Likert scale), whose reliability in the present study was obtained with a Cronbach's alpha of 0.87.

Results

The findings showed that eleven categories and 34 main concepts play a role in resolving newly married individuals' conflicts. These categories include:

1. Appropriate negotiation styles (win-win negotiation, compromise, and adaptation): Couples negotiate in a way that takes into account both parties' perspectives.

2. Using specialized help from a counselor/psychologist (individual counseling and couple therapy): Individual counseling and couple therapy help to better understand themselves and their spouses and reduce disagreements.

3. Restoring the positive emotional system after conflict (compensatory efforts, boosting optimism, gray vision): Couples repair their relationships with compensatory efforts and a realistic outlook.

4. Couples' coping strategies with controlling families (managing other people's opinions, logical persuasion, spatial independence, skill-building entertainment): Couples reduce controllingness with communication skills and independence from families.

5. Family efforts to resolve couples' conflicts (encouraging counseling, neutrality, delegation of agency): Families are effective in reducing conflict by being neutral and encouraging couples to solve problems themselves.

6. Economic issues and their ability to resolve them (financial independence, financial planning): Financial independence and economic planning reduce marital tensions.

7. Lack of control: Respect for differences and the spouse's freedom to make decisions are

factors that calm married life.

8. Trust (confidentiality, commitment, honesty, confidence, responsibility): Trust is the basis for the stability of the emotional and marital relationship.

9. Encouragement (encouragement, appreciation, admiration): Positive behaviors and mutual appreciation strengthen the emotional bond between couples.

10. Emotional well-being (lack of negative mood, anger control): Managing negative emotions stabilizes the relationship.

11. Effective communication skills (expressing feelings and expectations, active listening, caring about the spouse's discomfort, knowing why they are behaving, open communication): Honest communication leads to mutual understanding and better conflict resolution.

Overall, factors that affect conflict resolution among newly married individuals include constructive interaction, family and social support, financial independence, mutual trust, encouragement, emotional well-being, and effective communication skills

Conclusions

The findings of the study showed that enriching couples' conflict resolution skills can increase newly married individuals' readiness to face future crises. Appropriate negotiation styles, the use of specialized counseling, restoring the positive emotion system, coping strategies with controlling families, family support, economic empowerment, lack of control, trust, encouragement, emotional well-being, and effective communication are among the most important factors affecting couples' conflict resolution. These results showed that appropriate negotiation styles promote marital adjustment and that using specialized help from counselors is effective in recognizing couples' psychological characteristics and reducing conflicts. Restoring positive emotions after a conflict prevents future conflicts. Appropriate coping strategies when families are controlling help couples maintain their boundaries. Financial empowerment and economic planning reduce marital pressures. Lack of control and respect for individual differences improve relationships. Trust, mutual encouragement, and emotional well-being increase couples' emotional security and resilience. Effective communication skills also lead to constructive expression of feelings and expectations and increase mutual understanding. Finally, conflict resolution skills training and counseling interventions to increase conflict resolution ability can greatly help newly married individuals improve their marital relationships and provide a foundation for marriage sustainability and family mental health.

Author Contributions

All authors participated equally in the design of the study, writing the article, and editing the final versions.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to express their gratitude for the cooperation and participation of the research participants and the advisory group of the Faculty of Humanities and Social Sciences of Ardakan University, with whose scientific support this research was conducted.

Ethical Considerations

Cases such as falsification of data, distortion of results, plagiarism, and any other unethical behavior have been strictly avoided in this research.

Funding

This study was conducted without receiving any financial support from government, commercial, or non-profit organizations.

Conflict of Interest

The authors declare that there are no conflicts of interest in connection with this study. In other words, there were no financial or personal interests that could affect the results of the study.

پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده
شاپا چاپی: ۶۱۹۰-۲۵۳۸ شاپا الکترونیکی: ۴۰۸۵-۲۷۱۷
Homepage: https://pzk.journals.miu.ac.ir

عوامل مؤثر بر حل تعارض نومتأهلین؛ یک‌مطالعه کیفی پدیدارشناسی

زینب غفوریان[۱]، یاسر رضاپور میرصالح[۲]✉، زهرا احمدی[۳] و فاطمه دافعیان[۴]

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران. رایانامه: emadrahimi@gmail. com
۲. نویسنده مسئول، دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران. رایانامه: y.rezapour@ardakan.ac.ir
۳. استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران. رایانامه: ahmadi@ardakan.ac.ir
۴. دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه اردکان، اردکان، ایران.
رایانامه: fatemehdafeian1377@gmail.com

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۸
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۲/۰۲
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۰۵
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۳/۰۹

کلیدواژه‌ها:
حل تعارض زوجین، بهبود روابط، نومتأهلین، مهارت‌های حل مسئله زناشویی، ارتباط زناشویی مؤثر، خانواده و حمایت اجتماعی، بهزیستی هیجانی زوجین.

چکیده

هدف: توانایی حل تعارض زوجین به نگرش‌ها و مهارت‌هایی اشاره دارد که فرد را قادر می‌کند در برابر مشکلات زندگی راه حل مؤثر و سازگارانه را انتخاب کند و در رضایت زناشویی نقش داشته باشد. براین‌اساس، پژوهش حاضر باهدف بررسی کیفی عوامل مؤثر بر حل تعارض در نومتأهلین انجام شد.
روش پژوهش: این پژوهش کیفی و از نوع پدیدارشناسی توصیفی با استفاده از روش هفت مرحله‌ای کلایزی انجام شد. نومتأهلین به‌روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده و نمونه‌گیری تا مرحله اشباع در مصاحبه نیمه‌ساختار یافته ادامه یافت. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختار یافته با ۱۱ نفر انجام شد.
یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که یازده مقوله شامل سبک‌های مناسب مذاکره؛ استفاده از کمک متخصصین یعنی، مشاور/روان‌شناس؛ بازگردانی سیستم عواطف مثبت زوجین بعد از تعارض و درگیری؛ راهبردهای مقابله‌ای زوجین هنگام مواجهه با کنترل‌گری خانواده‌ها؛ تلاش خانواده برای حل تعارض زوجین؛ مسائل اقتصادی و توانمندی حل آن؛ عدم کنترل‌گری؛ اعتماد؛ تشویق؛ بهزیستی هیجانی و مهارت گفت‌وگوی مؤثر، از عوامل مؤثر بر حل تعارض نومتأهلین است که در بهبود روابط آنها نقش دارد
نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که غنی‌سازی توانایی حل تعارض زوجین می‌تواند آمادگی نومتأهلین را برای مواجهه با بحران‌های مشابه در آینده افزایش دهد. ارائه اطلاعات، آموزش به زوجین و مداخلات مشاوره‌ای برای افزایش توانایی حل تعارض، به نومتأهلین در بهبود روابط آنها کمک شایانی می‌کند.

استناد: غفوریان، زینب؛ رضاپور میرصالح، یاسر؛ احمدی، زهرا؛ و فاطمه دافعیان (۱۴۰۴). عوامل مؤثر بر حل تعارض نومتأهلین؛ یک‌مطالعه کیفی پدیدارشناسی. *پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده*، ۱۳ (۲)، ۷-۲۶. https://doi.org/10.22034/ijwf.2025.19351.2317

ناشر: جامعه المصطفی العالمیه.
© نویسندگان.

مقدمه

ازدواج مهم‌ترین و مقدس‌ترین پیوندی است که بین دو نفر ایجاد می‌شود و آغاز برقراری رابطه‌ای پایدار بین آنهاست که قصد دارند یک‌ارتباط ماندگار و همه‌جانبه را از نظر روان‌شناختی، اجتماعی، عاطفی و جسمانی با یکدیگر آغاز کنند و زمینه شکل‌گیری یک‌کانون حمایتی- عاطفی را فراهم کنند. (سارفو.، و همکاران،[1] ۲۰۲۰) ازدواج، اتحاد بین دو نفر است که با مجموعه‌ای از تعهدات قانونی و فرهنگی الزام‌آور آنها تعریف می‌شود. از جمله دلایل اصلی ازدواج می‌توان به تجربه عشق و محبت، داشتن شریک و همراه در زندگی، ارضای نیازهای عاطفی و روانی، افزایش شادی و خشنودی و تجربه رشد و کمال اشاره کرد (بازرگان.، و همکاران، ۱۴۰۰).

داشتن زندگی زناشویی موفق برای هر فرد هدفی عمده و آرمانی به‌شمار می‌آید، اما زندگی زناشویی به‌رغم جاذبه‌های عاطفی و جنسی‌اش، گاه آغاز تدریجی مشکلات و اختلافات در زمینه‌های مختلف است. ناکامی نومتأهلین در حل اختلافات و مشکلات زناشویی، معلول عوامل بی‌شماری است و عدم شناسایی درست این عوامل و به‌کارگیری راه‌حل مناسب می‌تواند بروز اختلافات را تشدید کند. ازسوی دیگر، عدم شناخت کافی نومتأهلین از یکدیگر در آغاز زندگی مشترک می‌تواند در بروز تعارضات نقش داشته باشد (نورفاچریا و یوسیاکا،[2] ۲۰۲۲). با اینکه ازدواج و دوام و ثبات خانواده امری مقدس تلقی می‌شود، عوامل گوناگون می‌توانند این پایگاه اجتماعی بنیادین را تهدید کنند. یکی از این عوامل، عدم توانایی حل تعارض مؤثر هنگام بروز تعارضات زناشویی است. ازاین‌رو، توانایی شناخت حل تعارض[3] می‌تواند در بهبود روابط زوجین نقش داشته باشد (برون[4]، ۲۰۱۹).

امروزه در راستای بهبود روابط زوجین و ارتقای کیفیت زندگی اعضای خانواده، به‌ویژه نومتأهلین، از رویکردهای شناختی- رفتاری از جمله ارتقای توانایی حل تعارض استفاده می‌شود (بورگنوی و گرایف،[5] ۲۰۲۰). مهارت حل تعارض نوعی یادگیری فعال با هدف سازگاری با چالش‌های درونی و بیرونی تعریف می‌شود (یارنیواتی[6]، ۲۰۲۰). دزوریلا و نزو[7] (۲۰۱۰) مدل پنج مرحله‌ای حل مسئله یا تعارض را چنین توصیف نموده‌اند:

- **روی‌آوردن به مسئله:** در این مرحله افراد ذهنیت حل مسئله پیدا می‌کنند و قادرند موقعیت پیش‌آمده را تشخیص دهند و مشکلات اجتماعی را به‌عنوان بخشی از زندگی روزمره درک کنند.
- **تعریف مسئله و هدف‌گزینی:** افراد تشویق می‌شوند تا درباره موقعیت مسئله اطلاعاتی به‌دست آورند و مسائل را بر حسب فراوانی، طول مدت، پیچیدگی و بزرگی و کوچکی بررسی کنند.
- **تولید راه‌حل‌های جایگزین:** در این مرحله دامنه‌ای از راه‌حل‌های اجتماعی ابداع می‌شود و افراد تشویق می‌شوند خلاق باشند و پاسخ‌های خود را بیان کنند.
- **تصمیم‌گیری و اقدام:** در این مرحله، افراد پیامدها را پیش‌بینی کرده و با تحلیل سود و زیان راه‌حل‌های پیشنهادی، مناسب‌ترین آنها را انتخاب می‌کنند.
- **ارزیابی:** راهبرد حل مسئله پس از اجرا مورد بازنگری قرار می‌گیرد؛ اگر اهداف محقق شده باشند، حل مسئله موفقیت‌آمیز بوده و در غیر این صورت، فرایند حل مسئله با اطلاعات نوین تکرار می‌شود. (شین.، و همکاران،[8] ۲۰۲۰)

1. Sarfo, E. A., & et al
2. Nurfachriyah, H., & Yusiyaka, R.
3. Problem Solving
4. Brown, C.
5. Borgonovi, F., & Greiff, S.
6. Yurniwati, Y.
7. Nezu, A. & Zurilla, D.
8. Shin, J., & et al

طبق نظر سیلمن[1] (۱۹۸۰)، شیوه‌های حل تعارض مثبت مانند سازش و مذاکره با مهارت‌های ارتباطی افزایش یافته توسط بلوغ شناختی- اجتماعی و درک بین‌فردی بالاتر، به‌ویژه در زندگی زناشویی همراه است. (سوروکو و ایلمن،[2] ۲۰۲۲) مطالعات نشان داده‌اند که آموزش مهارت حل تعارض خانواده‌محور می‌تواند در افزایش تمایز یافتگی زوجین نقش داشته باشد (زین‌العابدینی و کاکابرایی، ۱۴۰۳). در پژوهشی دیگر، خلیلی آلاتشی، دهرویه و توکلی (۱۴۰۳) نشان دادند که آموزش حل تعارض موجب بهبود خوش‌بینی در جهت‌گیری زندگی، افزایش عاطفه مثبت و کاهش درماندگی آموخته‌شده زوجین ناسازگار می‌شود. پژوهش آتش‌پور و دلفروزنی (۱۴۰۳) نیز نشان داد که شیوه‌های حل تعارض نقش پیش‌بینی‌کنندگی قوی در سازگاری زناشویی زنان متأهل دارد. در پژوهشی دیگر، کانزلر و همکاران[3] (۲۰۲۰) نشان دادند که وجود تعارض و اختلافات بین زوجین، بر روابط زناشویی تأثیر منفی گذاشته و فاصله عاطفی و ذهنی بین آنها ایجاد می‌کند. همچنین، اودرو[4] (۲۰۱۹) اظهار داشت خشونت بین نومتأهلین حدوداً سه‌برابر بیشتر از زوج‌هایی است که مدت طولانی از زندگی مشترک آنها می‌گذرد و در صورت حل نشدن مشکلات، احتمال ارتکاب مجدد تعارضات افزایش می‌یابد.

مهارت حل تعارض، مهارتی شناختی است که در درون ذهن یا دستگاه شناختی حل‌کننده روی می‌دهد. فرد، با توجه به یادگیری و تجاربی که در گذر زمان از موقعیت‌های پیرامونی خود به‌دست می‌آورد، می‌تواند در جهت بهبود این مهارت گام بردارد (دی‌لا فونته.، و همکاران،[5] ۲۰۱۹). بنابراین، می‌توان اظهار داشت که این مهارت برای حل تعارضات در آغاز زندگی زناشویی هنوز ناپخته است و می‌تواند به گسترش تعارضات و مشکلات زناشویی دامن بزند (ولدینا.، و همکاران،[6] ۲۰۱۹).

با توجه به اهمیت و ضرورت پژوهش، شناخت عواملی که می‌توانند به رشد و تکامل مهارت حل تعارض و غنای روابط نومتأهلین منجر شوند، حائز اهمیت است و لازم است به‌صورت کیفی عوامل مؤثر بر حل تعارض در نومتأهلین بررسی شود. از طرفی، در مطالعات کمّی انجام شده بررسی عمیق این عوامل کمتر بررسی شده است و مطالعات کیفی می‌تواند این فرایند را بهتر ترسیم کند. بنابراین، این پژوهش با هدف بررسی کیفی عوامل مؤثر بر حل تعارض برای بهبود روابط نومتأهلین انجام شد.

شیوه انجام پژوهش

۱. روش پژوهش

هدف از پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر حل تعارض در نومتأهلین بود. این پژوهش به‌روش کیفی از نوع پدیدارشناسی توصیفی با استفاده از روش هفت مرحله‌ای کلایزی انجام شد. براساس شیوه کدگذاری[7] هفت مرحله‌ای کلایزی[8]، داده‌های مصاحبه‌ها از طریق کدگذاری تحلیل شد. کدگذاری فرایندی پویا و سیال است که در طی آن از میان حجم وسیعی از اطلاعات جمع‌آوری‌شده، مرتبط‌ترین و مهم‌ترین مطالب با توجه به موضوع پژوهش استخراج، مفهوم‌گذاری و به‌صورت کد یا رمز ذخیره می‌شوند (اشتراس و کوربن،[9] ۱۳۹۶). برای اعتبارسنجی کدگذاری، رونوشت مصاحبه‌ها و گزارش پژوهش توسط شرکت‌کنندگان بررسی شد تا موافقت یا مخالفت آنها با یافته‌ها سنجیده شود و توسط متخصصان آگاه بازنگری و ارزیابی شد، که به نوعی قابلیت اعتبار پژوهش را به‌عنوان جایگزینی برای روایی درونی نشان می‌دهد. همچنین پژوهشگر با مشورت اساتید آگاه، فرایند اجرا شده را بازبینی کرده و صحت و قابل فهم بودن آن را بررسی نمود که به نحوی قابلیت

1. Silman, A.
2. Sürücü. A., & İlmen, Z.
3. Kunzler. A., & et al
4. Odero, M. E.
5. De la Fuente, A., & et al
6. Volodina, A., & et al
7. Coding
8. Seven- step Claysey
9. Eshtaras, A. & Korban, J.

اطمینان پژوهش را به‌مثابه جایگزینی برای پایایی نشان می‌دهد (اکبری، ۱۳۹۷).

برای جمع‌آوری داده‌ها، ابتدا پرسش‌نامه رضایت زناشویی هودسن (۱۹۹۲) به افراد داده شد و کسانی که نمره بالاتر از میانگین کسب کردند، مورد مصاحبه قرار گرفتند. روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود. پس از انتخاب شرکت‌کنندگان، هدف و ماهیت پژوهش برای آنها توضیح داده شد و پس از کسب رضایت، مصاحبه انجام گرفت. مدت زمان مصاحبه بین ۵۰ تا ۱۰۰ دقیقه بود. مصاحبه‌ها به‌صورت فردی انجام و به دقت ثبت و مرور شدند. نسبت روایی محتوایی برای حداقل مقدار قابل قبول با توجه به تعداد متخصصان ارزیابی شد. بدین منظور، نظر ۸ کارشناس متخصص و آگاه دریافت شد و مقدار به‌دست آمده بیش از ۰٫۷۵ بود که مطلوب تلقی می‌شود. همچنین مصاحبه اولیه بر روی ۳ نفر انجام شد و با توجه به بازخوردهای آنها ، برخی از سؤالات مصاحبه بازبینی شد. از آنجا که مصاحبه‌ها نیمه‌ساختاریافته بودند، مصاحبه‌گر پس از هر سؤال، با توجه به بافت پاسخ‌ها، سؤالات پیگیری[1] برای بررسی عمیق‌تر را مطرح می‌کرد.

نمونه‌ای از سؤالات مصاحبه شامل موارد زیر بود:

چه ویژگی‌هایی در شما باعث ایجاد ارتباطات مؤثرتر می‌شود؟

چه عوامل درونی و بیرونی در توانایی حل تعارض شما نقش داشته‌اند؟

در چه شرایطی احساس شایستگی بیشتری می‌کنید؟

همسر شما برای بهبود رابطه چه اقداماتی انجام می‌دهد؟

خانواده شما و همسر شما در بهبود روابط چه نقشی دارند؟

در مقابل کنترل‌گری خانواده‌ها چه واکنشی نشان می‌دهید؟

مهم‌ترین عوامل مؤثر بر افزایش توانایی حل تعارض خود را چه می‌دانید؟

تحلیل داده‌ها براساس روش هفت مرحله‌ای کلایزی انجام شد که شامل مراحل زیر بود:

بازخوانی مصاحبه‌ها: مصاحبه‌ها چندین بار برای درک فضای گفتگو و شرکت‌کنندگان بازخوانی شد. اطلاعات مکتوب و ضبط شده چند بار مرور شد تا محتوای کلی درک شود.

- **استخراج کدهای اصلی:** جملات و عبارت‌های مرتبط با سؤالات مصاحبه جدا شده و در فایل دیگری نگه‌داری شد تا اطلاعات کم‌اهمیت از دست نرود.

- **تبیین معانی:** معنای هر عبارت توضیح داده شد و با یک‌مفهوم کوتاه خلاصه گردید. این کار توسط سه نفر انجام شد و سپس معانی استخراج شده با هم ترکیب شد تا مفهوم مشترک حاصل شود.

- **سازماندهی کدها:** معانی به‌صورت دسته‌هایی از کدها سازماندهی شد.

- **خوشه‌بندی مفاهیم:** کدها در دسته‌های مرتبط با یکدیگر قرار گرفتند و سپس خوشه‌هایی شکل گرفت که از آن مفاهیم پدیدار شد.

- **بحث و توصیف یافته‌ها:** یافته‌ها مورد بررسی و توصیف قرار گرفت.

- **تبیین ساختار پدیده:** در انتها، تحلیل داده‌ها به شناسایی ساختار پدیده مورد مطالعه منجر شد.

۲. جامعه و نمونه پژوهش

با بهره‌گیری از نمونه‌گیری هدفمند و تمرکز بر نومتأهلین استان یزد، پس از برآورده ساختن ملاک‌های ورود، افراد وارد مصاحبه نیمه‌ساختار یافته شدند که این مصاحبه با رسیدن به اشباع نظری در پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان ادامه داشت

1. follow- up

که در پژوهش حاضر با ۱۱ مصاحبه پاسخ‌ها به اشباع رسید. ملاک‌های ورود به مصاحبه عبارت بود از:

- انتخاب زوجینی که از ازدواج آنها حداکثر دو سال و حداقل شش ماه گذشته باشد تا با توجه به پژوهش قزلسفلو و همکاران (۱۴۰۱)، تجربه تعارضات زناشویی را داشته و راهکارهایی را در مواجهه با آن به‌کار گرفته باشند.
- نداشتن فرزند، تا با تمرکز بر کیفیت ارتباط زوجین، عوامل مداخله‌گر مانند اثر فرزند بر روابط نومتأهلین حذف شود.
- کسب نمره بالاتر از میانگین در پرسش‌نامه ۲۵ سؤالی رضایت زناشویی هودسن[1] (۱۹۹۲)، تا نومتأهلینی که رضایت زناشویی بالایی دارند، مورد مصاحبه قرار گیرند.
- ملاک‌های خروج از پژوهش عبارت بود از: عدم تمایل به ارائه اطلاعات حین مصاحبه. تعداد شرکت‌کنندگان از پیش مشخص نبود و ملاک تعیین تعداد افراد، دستیابی به حداکثر محتوای کیفی یا رسیدن اشباع نظری در پاسخ مصاحبه‌شوندگان بود. برای محفوظ ماندن مشخصات آزمودنی‌ها، به جای نام آنها از کدهای اختصاص داده شده به هر فرد استفاده شد.

۳. ابزار گردآوری داده‌ها

پرسش‌نامه رضایت زناشویی هودسن: این پرسش‌نامه ۲۵ سؤالی که توسط هودسن (۱۹۹۲) در طیف ۷ درجه‌ای لیکرت تدوین شده است و با کمک آن می‌توان دامنه مشکلات زناشویی را شناسایی و میزان رضایت زناشویی را سنجید. پایایی این ابزار از طریق ضریب آلفای کرونباخ در زنان ۰٫۹۶ و در مردان ۰٫۹۴ به‌دست آمده است و سازنده، ضریب آلفای کلی پرسش‌نامه را ۰٫۹۶ گزارش کرده است (ثنایی- ذاکر، ۱۳۸۷). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه ۰٫۸۷ محاسبه شد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نومتأهلین

شماره	جنس	سن	تحصیلات	شغل	مدت ازدواج
۱	مذکر	۳۵	کارشناسی ارشد مهندسی برق	مهندس	۱ سال
۲	مونث	۲۷	پزشکی عمومی	پزشک	۱ سال و ۱۱ ماه
۳	مونث	۲۳	کارشناسی حسابداری	حسابدار	۱سال
۴	مذکر	۲۹	کارشناسی تربیت بدنی	مربی ورزش	۱ سال
۵	مذکر	۳۳	کارشناسی مکانیک	مهندس	۱ سال و ۴ ماه
۶	مونث	۲۸	کارشناسی روانشناسی	مربی مهد کودک	۱ سال و ۴ ماه
۷	مونث	۳۲	کارشناسی ارشد صنایع غذایی	مدیر تولید شرکتی	۱ سال و ۲ ماه
۸	مونث	۲۹	کارشناسی مدیریت مالی	کارمند بانک	۱ سال و ۵ ماه
۹	مونث	۲۱	کارشناسی روانشناسی	عکاس	۱ سال و ۶ ماه
۱۰	مونث	۲۴	کارشناسی ارشد مشاوره تحصیلی	مشاور تحصیلی	۱۰ ماه
۱۱	مذکر	۲۹	کارشناسی تاریخ	فروشنده	۱۱ ماه

1. Hudson, W. W.

جدول ۲. مقوله های اصلی و فرعی عوامل مؤثر بر حل تعارض نومتأهلین

مقوله های اصلی	مقوله های فرعی
سبک های مناسب مذاکره	مذاکره برد- برد در حل تعارض؛ مصالحه در حل تعارض؛ سازگاری در حل تعارض
استفاده از کمک تخصصی مشاور/ روان‌شناس	دریافت مشاوره فردی؛ دریافت زوج‌درمانی
بازگردانی سیستم عواطف مثبت زوجین بعد از تعارض و درگیری	تلاش‌های جبرانی زوجین؛ تقویت خوش‌بینی همسران نسبت به هم؛ دید خاکستری به ازدواج و همسر
راهبردهای مقابله‌ای زوجین با کنترل‌گری خانواده‌ها	مهارت مدیریت نظرات دیگران؛ متقاعد کردن دیگران با استدلال؛ استقلال مکانی از خانواده؛ سرگرمی مهارت‌افزا
تلاش خانواده برای حل تعارض زوجین	تشویق زوجین به دریافت مشاوره؛ بی‌طرفی در تعارض زوجین و تشویق به عاملیت خود در حل مسئله
مسائل اقتصادی و توانمندی حل آن	استقلال مالی زوجین؛ برنامه ریزی مالی
عدم کنترلگری	پذیرش تفاوت های فردی؛ دادن آزادی عمل به همسر
اعتماد	رازداری؛ تعهد به پیمان‌های زناشویی؛ رفتار متناسب با صحبت‌های قبل ازدواج؛ اطمینان خاطر از انتخاب همسر؛ مسئولیت پذیری
تشویق	دلگرمی دادن؛ قدردانی کردن؛ تحسین کردن
بهزیستی هیجانی	نداشتن خلق منفی؛ مهارت کنترل خشم
مهارت گفتگوی مؤثر	بیان مشکلات، احساسات و انتظارات؛ گوش دادن فعال؛ اهمیت دادن به ناراحتی همسر؛ اگاهی دادن از چرایی و پیامد رفتار؛ صحبت کردن همسران با هم

مطابق جدول ۲، براساس تحلیل داده‌های مصاحبه در مطالعه کیفی عوامل مؤثر بر حل تعارض نومتأهلین، یازده مقوله فرعی و ۳۴ مفهوم استخراج شد. با توجه به یافته‌های پژوهش، عوامل متعددی می‌توانند در مهارت حل تعارض نومتأهلین و بهبود روابط آنها تأثیرگذار باشند. مقوله‌های استخراج شده از مصاحبه‌ها به شرح زیر است:

۱. مقوله سبک‌های مناسب مذاکره

زمانی که دو نفر ازدواج می‌کنند، به‌دلیل تفاوت‌های فردی دچار اختلاف نظر و تعارض می‌شوند که برای حل آن نیاز به مهارت حل مسئله دارند. این مقوله شامل سه مفهوم سبک مذاکره برد- برد، مصالحه و سازگاری است.

سبک مذاکره برد- برد: زوجین به‌گونه‌ای مذاکره می‌کنند که دیدگاه هر دو طرف مورد توجه قرار گیرد. برای مثال، مصاحبه‌شونده شماره ۵ بیان کرد: «دو طرف اون‌قدر با هم حرف بزنن که هر دو طرف از ته دل راضی و قانع بشن نه اینکه یه نفر الکی برای اینکه بحث زود تموم بشه کوتاه بیاد و بگه قبوله هر چی تو بگی».

سبک مصالحه: دو طرف بخشی از خواسته‌های خود را کنار می‌گذارند تا به توافق برسند. برای مثال، مصاحبه‌شونده شماره ۳ گفت: «وقتی همسرم مخالفت می‌کنه با جایی که می‌خوام برم؛ سعی می‌کنه که جبران کنه و میگه می‌برمت جایی که دوست داری».

سبک سازگاری: یکی از زوجین به خواسته طرف مقابل تن می‌دهد و از خواسته خود صرف نظر می‌کند. مصاحبه‌شونده شماره ۴ توضیح داد: «تو زندگی باید زن و شوهر دوتایی کنار بیاند. اینکه زن بخواد حرف خودشو بزنه و مرد هم حرف خودشو، این زندگی فایده نداره و آخرش به طلاق می‌رسه».

۲. مقوله استفاده از کمک تخصصی مشاور/ روان‌شناس

این مقوله شامل دو مفهوم مشاوره فردی و زوج‌درمانی است.

مشاوره فردی: مصاحبه‌شونده شماره ۱ بیان کرد: «من که می‌دونستم خانمم نمیاد مشاوره؛ خودم تنهایی می‌رفتم که حداقل من بدونم باید برای حل مشکلمون چی‌کار کنم و اشتباهاتمو تصحیحش کنم».

زوج‌درمانی: مصاحبه‌شونده شماره ۳ گفت: «همون ماه‌های اول سر یه مسئله‌ای بینمون اختلاف جدی پیش اومد که داشت منو نگرانم می‌کرد. برا همین از همسرم خواستم برای اینکه این مسئله کش پیدا نکنه بریم مشاوره که اونم موافقت کرد».

۳. مقوله بازگردانی سیستم عواطف مثبت زوجین بعد از تعارض و درگیری

این مقوله شامل سه مفهوم است:

تلاش‌های جبرانی زوجین: بازگرداندن وضعیت ناخوشایند به خوشایند. مصاحبه‌شونده شماره ۵ گفت: «من این توان رو دارم که بتونم زندگیمو اگه یه فضای نامناسبی داره، فضاشو عوض کنم و اگه یه حال خوبی نداریم حالمون رو عوض کنم».

تقویت خوش‌بینی همسران نسبت به هم: مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ بیان کرد: «خونوادم همیشه جنبه مثبت رو دیدن و هیچ وقت اگه ما به مشکل هم برمی‌خوردیم از سمت منفی به زندگیمون نگاه نکردن».

دید خاکستری به ازدواج و همسر: تعدیل خطای تفکر سیاه و سفید. مصاحبه‌شونده شماره ۴ گفت: «اینکه عشق و علاقه‌ای که تو این دوران شکل گرفته رو قرار باشه با یه اتفاق از بین بره؛ دیدم که نبوده و خیلی چنگ و دندون نمی‌زنه به اون اتفاق و سعی می‌کنه همون عشق و علاقه باشه».

۴. مقوله راهبردهای مقابله‌ای زوجین هنگام مواجهه با کنترل‌گری خانواده‌ها

مقوله راهبردهای مقابله‌ای زوجین بیانگر کوشش‌های رفتاری فرد برای غلبه بر فشار و خواسته‌های بیرونی است که انرژی‌بر و در تضاد با خواسته‌های درونی وی قرار دارند. این مقوله دارای چهار مفهوم است:

مهارت مدیریت نظرات دیگران: زوجین بدون مشاجره با دیگران و با علم به آنکه فرد کنترل‌گر از نظر خود کوتاه نمی‌آید، به خواسته خود جامه عمل می‌پوشانند. برای مثال، مصاحبه‌شونده شماره ۹ گفت: «بهتره بحث نکنی و انرژی الکی نذاری و یه هان و نه بکنی که اون موقعیت بگذره و خیلی درگیرش نشی و واجب نیست نظرتو با جزئیات برا هر کسی بیان کنی».

متقاعد کردن دیگران با دلایل منطقی: برخی زوجین با شناخت طرف مقابل، تلاش می‌کنند او را با آوردن دلایل منطقی قانع کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ اظهار داشت: «اگه آدم نزدیکی باشه مثل پدر و مادر اول سعی می‌کنیم دلیل کارمونو بگیم و قانعشون کنیم».

استقلال مکانی زوجین: نومتأهلین با حفظ فاصله مناسب از خانواده‌ها و سکونت در مسکنی جدا از منزل پدری، می‌توانند استقلال خود را حفظ کرده و از تعارضات بکاهند. مصاحبه‌شونده شماره ۱ گفت: «قاعدتاً این حریم مشخص کردنه وقتی مسکن مستقل داشته باشی راحت‌تره یعنی یه جورایی عامل کمک کننده‌است اما نه اینکه به صرف جدا بودن مسکن، روابط مدیریت بشه».

سرگرمی مهارت‌افزا: مشغول شدن به فعالیتی خاص باعث می‌شود زوجین نسبت به فعالیت خود تعهد نشان دهند و دیگران مرزهای آنها را رعایت کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۳ بیان کرد: «قبلاً که بی‌کار بودم بهونه‌ای نداشتم برای اینکه اگه مادرشوهرم می‌گفت با هم بریم فلان جا نرم، ولی حالا که میرم سر کار حداقل بهونشو دارم و واقعاً هم سرم شلوغ شده».

۵. مقوله تلاش خانواده برای حل تعارض زوجین

این مقوله شامل سه مفهوم است:

تشویق زوجین به مشاوره: خانواده می‌توانند در زمان تعارض زوجین آنها را به شرکت در جلسات مشاوره تشویق کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ گفت: «یه بار که سر یه مسئله‌ای دعوای شدیدی کرده بودیم، وسایلمو جمع کردم و رفتم خونه بابام اما اونا فقط دلداریم دادن و بدون اینکه وارد قضیه بشند، فقط گفتن برو پیش مشاور و منم همین کارو کردم و الان خیلی خوشحالم از انتخابم».

بی‌طرفی خانواده: خانواده باید بدون طرفداری از هیچ‌یک از زوجین، به حل مسئله کمک کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۳ گفت: «وقتی یه بحث و دعوایی بین زن و شوهر پیش میاد به نظر من خونواده‌ها نباید دخالت کنن و طرف هیچ کدومو نگیرن تا خودشون برن مسئله رو بین خودشون حل کنن».

تشویق به عاملیت زوجین: خانواده‌ها باید حل تعارضات را به خود زوجین واگذار کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۷ اظهار داشت: «به نظرم خونواده‌ها نباید از هیچ کدوم حمایت کنن و یه جوری بگن خودتون برید صحبت کنید و مشکلتونو خودتون برید حل کنید. چون قطعاً هر دوتون مقصرید و قطعاً هر دوتون حق دارین به یه اندازه».

۶. مقوله مسائل اقتصادی و توانمندی حل آن

این مقوله شامل دو مفهوم است:

استقلال مالی زوجین: زوجین از نظر مالی به خانواده وابسته نیستند و نیازهای خود را از طریق اشتغال تأمین می‌کنند. مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ بیان کرد: «دستمون جلوی پدر مادرمون دراز نبود و خودکفا بودیم یه جورایی. برا همین وقتی می‌خواستیم عروسی بگیریم شام و آتلیه‌ای که خودمون می‌خواستیم رفتیم و طبق میل خودمون همه چی برگزار شد».

برنامه‌ریزی مالی: مدیریت صحیح منابع مالی و تعیین اولویت مخارج. مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ گفت: «دیدین بعضیا هستن که همین‌طور بی‌گدار به آب می‌زنن و پولاشونو خرج می‌کنن و بعدم توش می‌مونن، ما نه. ما برا پولمون برنامه داریم که دیگه بعدش گرفتار اون مشکلات نشیم و اون رفاه نسبی همیشه برقرار باشه».

۷. مقوله عدم کنترل‌گری

این مقوله به دست کشیدن از تلاش برای تغییر دیگری اشاره دارد. مصاحبه‌شونده شماره ۳ بیان کرد: «هر کدوم از ما یه عقاید و طرز فکری داریم که وقتی سعی کنیم از اول این عقاید و طرز فکرای همو بشنویم و احترام بذاریم بهشون بردیم». در مورد آزادی عمل همسر، مصاحبه‌شونده شماره ۷ گفت: «من فکر می‌کنم احترامی که می‌ذاره و پایه بودنش تو انجام کارا خیلی مهمه. اگه من علاقه دارم فلان کلاسی رو برم یا فلان سفری دوست دارم برم نه نمیاره».

۸. مقوله اعتماد

اعتماد برای پایداری رابطه عاطفی زوجین ضروری است و شامل پنج مفهوم است:

رازداری: مصاحبه‌شونده شماره ۹ گفت: « وقتی همسرت یه چیزی بهت میگه و میگه بین خودمون بمونه، اگه تو رازدار باشی و نری به بقیه بگی، هم اون بیشتر بهت اعتماد می‌کنه».

تعهد به پیمان‌های زناشویی: مصاحبه‌شونده شماره ۱۱ بیان کرد: «اگه من یه حرفی می‌زنم و یه قولی به همسرم میدم باید پاش وایسم. اگه هم می‌بینم انتظار همسرم ازم درست نیست از همون اول نباید قبول کنم».

رفتار متناسب با صحبت‌های قبل ازدواج: مصاحبه‌شونده شماره ۱ گفت: «قبل ازدواج یه سری حرفا بین ما زده شد که بعد هر چی جلو اومدیم من دیدم همونا وجود داره. یعنی مثلاً این‌طور نبوده که خانمم قبل ازدواج بگه موقع ناراحتی‌ها من اهل حرف زدنم و بعد ازدواج ببینم که قهر می‌کنه».

اطمینان خاطر از انتخاب همسر: مصاحبه‌شونده شماره ۲ بیان کرد: «وقتی می‌خواستم تصمیم بگیرم که برا تخصص بخونم یا برم سر کار؛ شوهرم می‌گفت هر تصمیمی بگیری قبولت دارم».

مسئولیت‌پذیری: مصاحبه‌شونده شماره ۱ گفت: «وقتی زوجین میان بین خودشون کارا رو تقسیم می‌کنن باعث می‌شه فشار کار روی یک نفر کم بشه و هر کسی هم مسئولیت وظیفه‌ای که پذیرفته را به‌گردن بگیره».

۹. مقوله تشویق

این مقوله شامل سه مفهوم است:

دلگرمی دادن: مصاحبه‌شونده شماره ۳ بیان کرد: «یه روزایی هم هست که از بس زندگی بهت فشار میاره و دنیا برات رنگ عوض می‌کنه. تو این روزا من همسرمو داشتم که بهم امید بده و مرهم دردم باشه».

قدردانی کردن: مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ گفت: «هر وقت یه غذای خوشمزه درست کردم ازم تشکر کرده یا هر وقت بهم پول میده من ازش تشکر می‌کنم».

تحسین کردن: مصاحبه‌شونده شماره ۹ بیان کرد: «وقتی همسرم احساس رضایتشو نشون میده از کاری که درست انجامش میدم، احساس شایستگی می‌کنم و دفعه بعدی هم با علاقه بیشتری اون کارو انجام میدم».

۱۰. مقوله بهزیستی هیجانی

این مقوله بیانگر مدیریت هیجانات منفی و شکل‌دهی روابط باکیفیت است که شامل ۲ مفهوم است:

نداشتن خلق منفی: مصاحبه‌شونده شماره ۹ گفت: «بی‌حوصله بودنم مثل حالتی که تو افسردگی پیش میاد یک پوئن منفی برا حل مسائلمه و هرچند بد، فقط می‌خوای انجام بدی که تموم شه و ممکنه بعدش پشیمون بشی. درصورتی که اگه سرزنده وسرحال باشی می‌تونی بحث کنی و بگی نه و کوتاه نیای و به راه‌حل بهتری برسی».

مهارت کنترل خشم: مصاحبه‌شونده شماره ۴ گفت: «اگه در لحظه چیزی آدم رو عصبانی می‌کنه نباید سریع حرفی بزنه و سعی کنه اول خودشو آروم کنه».

۱۱. مقوله مهارت گفت‌وگوی مؤثر

این مقوله شامل پنج مفهوم است:

بیان مشکلات، احساسات و انتظارات: مصاحبه‌شونده شماره ۱۰ گفت: «شوهرم خیلی خوب می‌تونه اگه یه مشکلی داره بیان کنه مثلاً بگه این‌جوری شده که ناراحت شدم و بعد با گفتگو و دلجویی تونستیم اون مسئله رو حل کنیم».

گوش کردن فعال: مصاحبه‌شونده شماره ۵ بیان کرد: «اینکه خیلی شنوندست خوبه. یه وقتایی که خیلی عصبی باشم ترجیح میده فقط بشنوه، قضاوت نکنه و صداشو بلند نکنه».

اهمیت دادن به ناراحتی همسر: مصاحبه‌شونده شماره ۷ گفت: «شوهرم میاد از دغدغه‌هاش برام میگه و منم تا جایی که تونستم کمکش کردم و نسبت بهش بی‌تفاوت نبودم».

آگاهی دادن از چرایی و پیامد رفتار: مصاحبه‌شونده شماره ۸ اظهار داشت: «خیلی جاها شده که نشستم با شوهرم حرف

زدم و روشنش کردم که چرا این‌جوری شده یا چه لزومی داره فلان کارو بکنیم و آن هم فکر کرده به حرفام و دیده راست میگه خانمم».

صحبت کردن همسران با هم: مصاحبه‌شونده شماره ۸ گفت: «می‌تونیم ساعت‌ها درباره یه قضیه صحبت کنیم و درباره هر چیزی حرف برای گفتن داریم تا آن مسئله را حل کنیم».

نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی کیفی عوامل مؤثر بر حل تعارض برای بهبود روابط نومتأهلین با روش پدیدارشناسی انجام شد. حل تعارض زوجین به نگرش، مهارت و توانایی‌هایی اشاره دارد که فرد را قادر می‌سازد در برابر مشکلات زندگی، راه‌حل‌های مؤثر و سازگارانه انتخاب کند و مهارت شناسایی مشکل و طی مراحل حل آن، فرآیندی نظام‌مند برای تحلیل مشکل فراهم می‌کند (گلد.، و همکاران،[1] ۲۰۲۲). با استفاده از برداشت‌های حاصل از مصاحبه‌ها و تحلیل داده‌ها، مشخص شد که عوامل متعددی می‌توانند توانایی حل تعارض را در نومتأهلین افزایش دهند. مطابق یافته‌های پژوهش حاضر، یازده مقوله اثرگذار بر حل تعارض زوجین عبارت‌اند از: سبک‌های مناسب مذاکره؛ استفاده از کمک تخصصی مشاور/روان‌شناس؛ بازگردانی سیستم عواطف مثبت بعد از تعارض و درگیری؛ راهبردهای مقابله‌ای زوجین هنگام مواجهه با کنترل‌گری خانواده‌ها؛ تلاش خانواده برای حل تعارض زوجین؛ مسائل اقتصادی و توانمندی حل آن؛ عدم کنترل‌گری؛ اعتماد؛ تشویق؛ بهزیستی هیجانی؛ و مهارت گفت‌وگوی مؤثر. هر یک از این مقوله‌ها دارای مفاهیم خاص خود هستند که در بخش یافته‌های پژوهش توضیح داده شد.

یافته‌های پژوهش نشان داد که سبک‌های مذاکره مناسب، از عوامل مهم حل تعارض در بهبود روابط نومتأهلین است. حتی زوجینی که بالاترین میزان تفاهم را دارند، به‌دلیل تفاوت‌های فردی، در مسائل مختلف اختلاف نظر پیدا می‌کنند (کارپنتر.، و همکاران،[2] ۲۰۱۹). همچنین، یافته‌های آی و همکاران[3] (۲۰۲۰) نشان داد نومتأهلین در سال‌های اول زندگی، تعارضات بیشتری تجربه می‌کنند؛ زیرا در حال تنظیم قوانین و انطباق با یکدیگر هستند. به همین ترتیب، دزوریلا و گلدفرید[4] (۲۰۰۱) براساس سبک‌های حل مسئله، تأکید می‌کنند که اتخاذ شیوه‌های مناسب مانند سبک‌های مذاکره برد-برد، مصاحبه و سازگاری، توانایی حل تعارض را در نومتأهلین ارتقا می‌دهد (موگای.، و همکاران،[5] ۲۰۲۳). این یافته با پژوهش ژیان و همکاران (۱۴۰۱) و روسو و همکاران[6] (۲۰۱۹) همسو است.

استفاده از کمک تخصصی مشاور/روان‌شناس نیز از عامل مؤثر دیگری شناسایی شد. مشاور آگاه با شناسایی دقیق مشکلات زناشویی، زوجین را به بهترین راه‌حل هدایت کرده و تعارضات آنان را کاهش می‌دهد (گلد.، و همکاران، ۲۰۲۲). همچنین، کمک مشاور موجب شناخت ویژگی‌های روانشناختی خود و همسر و نقاط قوت و ضعف در رابطه می‌شود (نل و آول،[7] ۲۰۲۰). این یافته با پژوهش رضاپور میرصالح و همکاران (۱۴۰۰) همسو می‌باشد.

در رابطه با بازگردانی سیستم عواطف مثبت بعد از درگیری، پژوهش لارسن و همکاران[8] (۲۰۱۷) نشان داد زوجینی که تعارض خود را به نحو مناسبی حل می‌کنند، از تعارضات بعدی جلوگیری کرده و روابط خود را بهبود می‌بخشند. این یافته با پژوهش خلیلی آلاشتی و همکاران (۱۴۰۲) و کوجپرز و همکاران[9] (۲۰۱۸) همسوست.

1. Gold, Z. S., & et al
2. Carpenter
3. AY, F., & at al
4. Desorilla & Goldfried
5. Moggia, D.
6. Rusu, V.
7. Nall. M. & Aull. M.
8. Larsen. J. T.
9. Cuijpers, P.

راهبردهای مقابله‌ای زوجین هنگام مواجهه با کنترل‌گری خانواده‌ها نیز بر توانایی حل تعارض اثرگذار است. زوجین با استفاده از این راهبردها مرزهای خود را حفظ کرده و جلوی ادامه‌دار شدن کنترل‌گری را می‌گیرند (بیلودو.، و همکاران،[1] ۲۰۲۰). یافته‌های مشابه در پژوهش نصیبی و همکاران (۱۴۰۲)، کلیک و رامون[2] (۲۰۲۲) و منتظری (۱۴۰۱) گزارش شده است.

توانمندی اقتصادی زوجین عامل دیگری است که بر حل تعارض اثر می‌گذارد. آغاز زندگی مشترک و مواجهه با هزینه‌ها، نیاز به توان مالی مستقل را برای نومتأهلین افزایش می‌دهد. پژوهش چراغیان و همکاران (۱۴۰۳) نشان داد مدیریت مالی زوجین با سازگاری زناشویی و بهبود روابط آنها مرتبط است.

عدم کنترل‌گری نیز توانایی حل تعارض را افزایش می‌دهد. زوجین با ایجاد قواعد و چارچوب‌های ارتباطی، بدون وادار کردن دیگری، اهداف زناشویی خود را دنبال می‌کنند (داویس.، و همکاران،[3] ۲۰۲۱). این یافته با پژوهش جرمزه و همکاران (۱۴۰۰) و روسا و تومایی[4] (۲۰۱۹) همسوست.

اعتماد، تشویق و بهزیستی هیجانی از دیگر عوامل مؤثر هستند. اعتماد زوجین موجب ایجاد رابطه امن و افزایش توانایی حل تعارض می‌شود (بابایی.، و همکاران، ۱۴۰۲). تشویق متقابل، رفتارهای مثبت و حمایت‌کننده را تقویت می‌کند (پاک‌خصال.، و همکاران، ۱۳۹۹). بهزیستی هیجانی، مدیریت هیجانات منفی و واکنش سنجیده را ممکن می‌سازد (لاتوره-کاسکالالا.، و همکاران،[5] ۲۰۲۲؛ عثمان.، و همکاران،[6] ۲۰۲۱؛ دهلانی.، و همکاران، ۱۴۰۰).

مهارت گفت‌وگوی مؤثر به زوجین کمک می‌کند دغدغه‌ها و مشکلات را بیان کنند و با درک نیازهای یکدیگر، شناخت متقابل را افزایش دهند (محمدی‌وند.، و همکاران، ۱۴۰۰).

پیشنهادات پژوهش

به‌طور کلی، نومتأهلین در آغاز زندگی مشترک با چالش‌هایی مواجه می‌شوند که پیش از ازدواج تجربه نکرده‌اند. فقدان مهارت حل تعارض می‌تواند تنش‌های زناشویی را تشدید کند. شناخت عوامل مؤثر بر رشد مهارت حل تعارض، برای کاهش تنش‌ها و ارتقای کیفیت رابطه ضروری است.برای دستیابی به این هدف پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

- تدوین برنامه مداخله‌ای برای افزایش مهارت حل تعارض نومتأهلین؛
- آموزش عوامل مؤثر بر افزایش توانمندی حل تعارض در جلسات زوج‌درمانی و خانواده‌درمانی؛
- استفاده از یافته‌ها در مشاوره پیش از ازدواج جهت آماده‌سازی مراجعین؛
- انجام پژوهش‌های مشابه در فرهنگ‌ها و جامعه‌های دیگر برای مقایسه نتایج؛
- تأکید بر توانایی مالی کافی قبل از ازدواج و ارتقای توان مالی نومتأهلین؛
- بررسی موانع توانایی حل تعارض و مقایسه با یافته‌های این پژوهش؛
- اعتبارسنجی یافته‌ها با روش‌های کمی نظیر تحقیقات آزمایشی و همبستگی.

محدودیت‌های پژوهش حاضر

- نمونه‌گیری محدود و عدم کنترل متغیرهایی مانند بافت خانوادگی، گرایشات مذهبی- فرهنگی، طبقه اجتماعی-اقتصادی و محله زندگی؛

1. Bilodeau, C.
2. Kulik & Ramon
3. Davies, K.
4. Rosa, V.
5. Latorre- Cosculluela, C.
6. Osmann, J.

- محدودیت ضبط مصاحبه‌ها در شرایط همه‌گیری کرونا و نیاز به مصاحبه مجدد؛
- خستگی مصاحبه‌شوندگان در روند جمع‌آوری داده‌ها و انصراف برخی از ادامه همکاری.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

نویسندگان تأکید می‌کنند که کلیه اصول اخلاقی در انجام و انتشار این پژوهش رعایت شده است. این موضوع توسط تمامی نویسندگان تأیید شده است.

عدم سوءرفتار علمی

مواردی مانند جعل داده‌ها، تحریف نتایج، سرقت ادبی (پلجیاریسم) و هرگونه رفتار غیراخلاقی دیگر در این پژوهش به‌طور جدی پرهیز شده است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان به‌صورت مساوی در طراحی پژوهش، نگارش مقاله، و ویرایش نسخه‌های نهایی مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان عدم وجود تعارض منافع (Conflict of Interest) را در ارتباط با این پژوهش اعلام می‌کنند. به عبارت دیگر، هیچگونه منافع مالی یا شخصی که بر نتایج تحقیق تأثیرگذار باشد، وجود نداشته است.

حامی مالی

این پژوهش بدون دریافت هرگونه حمایت مالی از سازمان‌های دولتی، تجاری یا غیرانتفاعی انجام شده است.

سپاسگزاری

نویسندگان از همکاری و مشارکت شرکت‌کنندگان پژوهش و گروه مشاوره دانشکده علوم انسانی و اجتماعی دانشگاه اردکان که این پژوهش با حمایت علمی ایشان انجام شد، تقدیر و تشکر می‌نمایند.

منابع

اشتراس، انسلم.، و کوربن، جولیت (۱۳۹۶). *مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای*. ترجمه: افشار، ابراهیم. تهران: نشر نی.

آتش‌پور، سیدحمید.، و دلفروزی، فرزانه (۱۴۰۳). پیش‌بینی سازگاری زناشویی براساس شیوه‌های حل تعارض در زنان متأهل. *نشریه سلامت روان در مدرسه*، ۲(۶)، ۷۴- ۸۳. doi: 10.22034/JMHS.2024.461633.1063

اکبری، مرتضی (۱۳۹۷). اعتبارسنجی و سنجش کیفیت در پژوهش‌های کمّی، کیفی و آمیخته. *فصلنامه علمی- پژوهشی روش‌شناسی علوم انسانی*، ۲۴(۹۴)، ۲۳- ۴۵. http://dorl.net/dor/20.1001.1.17350293.1398.24.94.3.5

بازرگان، سمیه.، رمضانی، محمدآرش.، آتش‌پور، حمید.، و امیری، رومینا (۱۴۰۰). مقایسه اثربخشی بسته آموزشی ارتقای روابط بین‌فردی زوجین براساس رویکرد هیجان‌مدار و مشاوره زناشویی شناختی رفتاری بر دلبستگی و تعهد زناشویی. *نشریه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۲(۴۸)، ۲۵۹-۲۹۴. http://dorl.net/dor/20.1001.1.20085312.1400.12.48.8.6

بازرگان، عباس (۱۳۹۸). *مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته: رویکردهای متداول در علوم رفتاری*. تهران: نشر دیدار.

بابایی، سارا.، دهقانی، محمود.، و زاهدی تجریشی، کمیل (۱۴۰۲). مدلیابی اعتماد بین فردی زوجین بر اساس ظرفیت ذهنی‌سازی. حل تعارض و الگوی کاری درونی. *نشریه روانپزشکی و روانشناسی بالینی*، ۲۹(۳)، ۳۰۴- ۳۱۹. http://dorl.net/dor/20.1001.1.27171054.1402.29.3.12.5

پاک خصال، اعظم.، سیف‌اللهی، سیف‌الله.، و میرزایی، خلیل (۱۳۹۹). بررسی رابطه احساس تنهایی، حمایت ادراک‌شده و رضایت زناشویی با استفاده از شبکه‌های مجازی در بین زوجین تهرانی. *نشریه مطالعات راهبردی زنان*، ۲۲(۸۸)، ۱۵۱- ۱۷۳. http://dorl.net/dor/20.1001.1.10247213.1399.22.88.5.5

ثنایی‌ذاکر، باقر (۱۳۸۷). *مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج*. تهران: انتشارات بعثت.

حریری، نجلا (۱۳۸۵). *اصول و روش‌های پژوهش کیفی*. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

خلیلی آلاشتی، فاطمه.، دهرویه، شهربانو.، و توکلی، نغمه (۱۴۰۳). اثربخشی آموزش حل مسئله برجهت گیری زندگی، عاطفه مثبت و منفی و درماندگی آموخته‌شده زوجین ناسازگار: طرح شبه آزمایشی. *نشریه دانشگاه علوم پزشکی اراک*، ۲۶ (۶). http://dorl.net/dor/20.1001.1.17350293.1403.26.6.16.4

دهلانی، راضیه.، حسین‌خانی، علی.، میرزایی فندخت، امید.، و مرادی سیرچی، زینب (۱۴۰۰). پیش بینی بهزیستی اجتماعی دانشجویان: نقش مؤلفه‌های سرسختی روان‌شناختی و عواطف (عاطفه مثبت و منفی). *نشریه تحقیقات سلامت در جامعه*، ۷(۲)، ۴۲- ۵۱. http://dorl.net/dor/20.1001.1.27170478.1400.7.2.6.4

رضاپور میرصالح، یاسر.، مصیبی اردکانی، ملیحه.، خندقی، زهرا.، و ناظمی، بتول (۱۴۰۰). شناسایی و سطح‌بندی عوامل مؤثر بر تعارضات اولیه زناشویی در زوجین تازه ازدواج کرده با رویکرد مدل‌سازی ساختاری تفسیری(ISM). *نشریه خانواده‌پژوهی*، ۱۷(۶۸)، ۵۴۱- ۵۶۰. http://dorl.net/dor/20.1001.1.17350293.1400.17.68.13.4

زین العابدینی، محمدهادی.، و کاکابرایی، کیوان (۱۴۰۳). اثربخشی آموزش حل مسئله خانواده محور بر تمایزیافتگی زوجین. *نشریه علوم پزشکی صدرا*، ۱۲(۲)، ۱۹۳- ۲۰۱. https://doi.org/10.30476/smsj.2024.99039.1423

ژیان، فرشاد.، حاتمی، محمد.، و آگاه هریس، مژگان (۱۴۰۱). اثربخشی بسته روانشناختی آموزش پیش از ازدواج بر سبک های حل مسئله زوجین متقاضی ازدواج. *نشریه مطالعات اسلامی ایرانی خانواده*، ۲(۳)، ۱۸- ۲۹. http://dorl.net/dor/20.1001.1.28207343.1401.2.3.2.3

قزلسفو، مهدی.، رستمی، مهدی.، و سعادتی، نادره (۱۴۰۱). اثربخشی خودنظمبخشی هیجانی بر افزایش خودتنظیمی زوجین تازه ازدواج کرده، *نشریه خانواده درمانی کاربردی*، ۳(۲)، ۶۵۸- ۶۷۲. https://doi.org/10.22034/aftj.2021.284561.1083

منتظری، رویا (۱۴۰۱). نقش خانواده‌های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زناشویی همسران: یک مطالعه مروری. *نشریه رویش روانشناسی*، ۱۱(۱)، ۱۹۹- ۲۱۰. http://dorl.net/dor/20.1001.1.20087184.1401.11.1.16.3

محمدی‌وند، محمدحسین.، بیرامی، منصور.، نظری، وکیل.، و غفاری، عذرا (۱۴۰۰). بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر مؤلفه‌های رضایت زناشویی زنان متأهل. *نشریه مطالعات ناتوانی*، ۱۱(۱)، ۱۹۲- ۲۰۳. http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1400.11.1.15.3

References

AY, F., Polat, S., & Kashimi, T. (2020). Relationship between the problem- solving skills and empathy skills of operating room nurses. *Journal of Nursing Research,* 28(2), 1- 10. https://doi.org/10.1097/jnr.0000000000000384

Bilodeau, J., Marchand, A., & Demers, A. (2020). Work, family, work–family conflict and psychological distress: A revisited look at the gendered vulnerability pathways. *Stress and Health,* 36(1), 75- 87. https://doi.org/10.1002/smi.2918

Borgonovi, F., & Greiff, S. (2020). Societal level gender inequalities amplify gender gaps in problem solving more than in academic disciplines. *Intelligence*, 79, 101422. https://doi.org/10.1016/j.intell.2020.101422

Brown, C. (2019). *The influence of premarital counseling on marital satisfaction for African- American couples.* Master's thesis. University.

Cuijpers, P., Wit, L., Kleiboer, A., Karyotaki, E., & Ebert, D. (2019). Course. *Informatics in Education,* 18(2), 359- 373. https://doi.org/10.15388/infedu.2019.18

Davies, K., & Maharoni, A. (2021). The longitudinal relationship between loneliness, social isolation, and frailty in older adults in England: A prospective analysis. *Lancet Healthy Longer,* 2, 70- 77. https://doi.org/10.1016/s2666- 7568(20)30038- 6

De la Fuente, A., Chang, E. C., Cardeñoso, O., & Chang, O. D. (2019). The psychological impact of social problem solving under stress in adults: Debased life satisfaction, heightened depressed mood, or both? *Personality and Individual Differences,* 146, 46- 52. https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.04.029

Gold, Z. S., Perlman, J., Howe, N., Mishra, A. A., DeHart, G. B., Hertik, H., & Buckley, J. (2022). An observational study of children's problem- solving during play with friends. *Journal of Cognition and Development*, 1- 21. https://doi.org/10.108015248372.2022.2031087/

Hudson, W. W. (1992). *Index of marital satisfaction.* Walmyr: Publishing Co.

Juandi, D., & Tamur, M. (2021). Review of problem- based learning trends in 2010- 2020: A meta- analysis study of the effect of problem- based learning in enhancing mathematical problem- solving skills of Indonesian

students. *Journal of Physics: Conference Series*, 22(1). https://doi.org/10.1088012103/1/1722/6596 1742-/

Korteling, J., Paradies, G. L., & Sassen- van Meer, J. P. (2023). Cognitive bias and how to improve sustainable decision making. *Frontiers in Psychology,* 14. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1129835

Kulik, L., & Ramon, D. (2022). The relationship between family- work conflict and spousal aggression during the COVID- 19 pandemic. *Community, Work & Family,* 25(2), 240- 259. https://doi.org/10.108013668803.2021./1965390

Kunzler, A., Helmreich, I., König, J., Chmitorz, A., Wessa, M., Binder, H., Lieb, K. (2020). Psychological interventions to foster resilience in healthcare students. *The Cochrane database of systematic reviews,* 7(7). https://doi.org/10.100214651858/.CD01368 4

Larsen, J. T., Hershfield, H., Stastny, B. J., & Hester, N. (2017). On the relationship between positive and negative affect: Their correlation and their co- occurrence. *Emotion*, 17(2), 323- 331. https://doi.org/10.1037/emo0000235

Latorre- Cosculluela, C., Sierra- Sanchez, V., Rivera- Torres, P., & Liesa- Orus, M. (2022). Emotional well-being and social reinforcement as predictors of motivation and academic expectations. *International Journal of Educational Research,* 115, 1- 12. https://doi.org/10.1016/j.ijer.2022.102024

Levitt, H. M. (2021). Qualitative generalization, not to the population but to the phenomenon: Reconceptualizing variation in qualitative research. *Qualitative Psychology,* 8(1), 95–110. https://doi.org/10.1037/qup0000153

Moggia, D., Bennemann, Schwartz, B., Hehlmann, M., Driver, C., & Lutz, W. (2023). Process- based psychotherapy personalization: Considering causality with continuous- time dynamic modeling. *Journal Psychotherapy Research,* 4, 1- 10. https://doi.org/10.108010503307.2023.2222892/

Nall, M., Aull, M. (2020). *The Influence of personal characteristics: personality, culture and environment. Unpublished Dissertation.* University of Kentucky.

Nurfachriyah, H., & Yusiyaka, R. (2022). The effectiveness of pre- marriage education program toward the mental readiness of adolescent in Mekarwangi Residence. *Journal of Pendidikan Luar Sekolah* (Pls), 10(3), 396- 400. https://doi.org/10.23969/jpls.v10i3.5318

Odero, M. E. A. (2019). *Pre- marital counseling and its influence on marital quality among seventh- day Adventist members in Kibra Division of Nairobi County.* Kenya. Doctoral dissertation, University.

Osmann, J., Dvorkin, J., Inbar, Y., Page- Gould, E., & Feinstein, A. (2021). The emotional well- being of journalists exposed to traumatic events: A mapping review. *Media, War & Conflict*, 14(4), 476- 502. https://doi.org/10.11771750635221103792 6/

Rosa, V., & Tomai, M. (2019). Body mass index, personality traits, and body image in Italian pre- adolescents: An opportunity for overweight prevention. *Psihologija*, 52(4), 379- 393. https://doi.org/10.2298/PSI1904379R

Rusu, P. P., Bodenmann, G., & Kayser, K. (2019). Cognitive emotion regulation and positive dyadic outcomes in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(1), 359- 376. https://doi.org/10.11770265407517732782/

Sarfo, E. A., Salifu Yendork, J., & Naidoo, A. V. (2020). Examining the intersection between marriage, perceived maturity, and child marriage: Perspectives of community elders in the Northern region of Ghana. *Culture, Health & Sexuality,* 23(7), 991- 1005. https://doi.org/10.108013691058.2020.1776391/

Shin, J., Lee, S. J., & Steffe, L. P. (2020). Problem- solving activities of two middle school students with distinct levels of units coordination. *The Journal of Mathematical Behavior*, 59, 1007- 1010. https://doi.org/10.1016/j.jmathb.2020.100799

Sürücü. A., & İlmen, Z. (2022). The Predictive Relationship Between Marital Adjustment, Psychological Birth Order, and Psychological Resilience of Married Individuals. *The Family Journal,* 3(4), 1- 9. https://doi.org/10.11776 1066480722112425/

Volodina, A., Lindner, C., & Retelsdorf, J. (2019). Personality traits and basic psychological need satisfaction: Their relationship to apprentices' life satisfaction and their satisfaction with vocational education and training. *International Journal of Educational Research*, 93, 197- 209. https://doi.org/10.1016/j.ijer.2018.11.002

Yurniwati, Y. (2020). The effectiveness of computer- based problem solving to improve higher order thinking skills on prospective teachers. International *Journal of Instruction,* 13(2), 393- 406. https://doi.org/10.29333/iji.202